

Обґрунтування

до питання про схвалення проєкту рішення, що має ознаки регуляторного акта, - постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, «Про затвердження Змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії»

Відносини на роздрібному ринку електричної енергії регулюються Законом України «Про ринок електричної енергії» та іншими нормативно-правовими актами, зокрема Правилами роздрібного ринку електричної енергії, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 (далі – Правила роздрібного ринку). Правила роздрібного ринку передбачають, зокрема, систему договірних відносин між учасниками роздрібного ринку електричної енергії, права та обов'язки учасників ринку.

Законом від 07.04.2026 №4834-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм європейського права з інтеграції енергетичних ринків, підвищення безпеки постачання та конкурентоспроможності у сфері енергетики» (далі – Закон № 4834) внесено зміни до Закону України «Про ринок електричної енергії», а також, зокрема зобов'язано НКРЕКП протягом 15 місяців з дня набрання чинності цього Закону прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації його положень та привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

На виконання Закону № 4834 та з метою вдосконалення норм Правил роздрібного ринку Департаментом із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії розроблено проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії» (далі – Проєкт), який передбачає:

- удосконалення процедури зміни електропостачальника / агрегатора за ініціативою споживача та конкретизацію прав та обов'язків сторін, задіяних у такій процедурі;

- врегулювання діяльності агрегатора на роздрібному ринку електричної енергії, зокрема визначення основних умов договору про участь в агрегованій групі для споживача та мінімальних вимог до платіжних документів (рахунків) та платіжної інформації, які надаються споживачу агрегатором;

- запровадження механізму реагування попитом шляхом агрегації.

Зазначений Проєкт містить ознаки регуляторного акта та потребує проходження регуляторної процедури підготовки відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг».

Враховуючи вищевикладене, Департамент із регулювання відносин та захисту прав споживачів на роздрібному ринку електричної енергії пропонує:

1. Схвалити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії».

2. Оприлюднити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Правил роздрібного ринку електричної енергії» на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання зауважень і пропозицій до нього та проведення подальших відкритих обговорень.

**Директор Департаменту із регулювання
відносин та захисту прав споживачів на
роздрібному ринку електричної енергії**

Олег КОСТРИКІН

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до
Правил роздрібного ринку
електричної енергії

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 312, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

№ _____

Зміни до Правил роздрібного ринку електричної енергії

1. У пункті 1.1.2 глави 1.1 розділу I:
в абзаці третьому слова «незалежний агрегатор або інший» виключити;
після абзацу тридцять восьмого доповнити новим абзацом тридцять дев'ятим такого змісту:

«незалежний агрегатор – учасник ринку, що провадить діяльність з агрегації, який не є неафілійованим з електропостачальником та/або постачальником універсальних послуг споживача;».

У зв'язку з цим абзаци тридцять дев'ятий – дев'яносто четвертий вважати відповідно абзацами сороковим – дев'яносто п'ятим;

після абзацу п'ятдесятого доповнити новим абзацом п'ятдесят першим такого змісту:

«плата за зміну електропостачальника або агрегатора (плата за зміну) – штрафна санкція або плата за дострокову зміну електропостачальника або агрегатора, включаючи плату за розірвання договору, яка безпосередньо або опосередковано застосовується електропостачальниками, агрегаторами або оператором системи передачі, операторами систем розподілу, операторами малих систем розподілу;».

У зв'язку з цим абзаци п'ятдесят перший – дев'яносто п'ятий вважати відповідно абзацами п'ятдесят другим – дев'яносто шостим;

після абзацу п'ятдесят другого доповнити новим абзацом п'ятдесят третім такого змісту:

«плата за розірвання договору – штрафна санкція або плата, що застосовується електропостачальниками або агрегаторами до споживачів за дострокове розірвання договору про постачання електричної енергії споживачу або договору про участь в агрегованій групі відповідно;».

У зв'язку з цим абзаци п'ятдесят третій – дев'яносто шостий вважати відповідно абзацами п'ятдесят четвертим – дев'яносто сьомим;

після абзацу шістдесят четвертого доповнити новим абзацом шістдесят п'ятим такого змісту:

«реагування попиту – зміна споживання електричної енергії (електричного навантаження) споживачами порівняно з їхніми звичайними або поточними моделями споживання, самотійно або через агрегатора, у відповідь

на ринкові сигнали, у тому числі на змінні у часі ціни на електричну енергію або заохочувальні виплати, або на прийняття (акцепт) заявки споживача щодо зменшення або збільшення попиту;».

У зв'язку з цим абзаци шістдесят п'ятий – дев'яносто сьомий вважати відповідно абзацами шістдесят шостим – дев'яносто восьмим.

2. В абзаці другому пункту 4.26 розділу IV цифри «6.1.22» замінити цифрами «6.1.20».

3. У розділі V:

1) підпункт 36 пункту 5.1.2 глави 5.1 викласти в такій редакції:

«36) вести в електронному вигляді такі реєстри:

реєстр точок комерційного обліку;

реєстр електропостачальників, з якими укладено договори електропостачальника про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії;

реєстр звернень (скарг/претензій) споживачів;»;

2) у главі 5.5:

у пункті 5.5.1:

у підпункті 5 слова та знаки «на роздрібному ринку в електропостачальників або у виробників, що здійснюють виробництво електричної енергії на об'єктах розподіленої генерації, за цими Правилами» замінити словами «в учасників роздрібного ринку електричної енергії за відповідними договорами згідно з цими Правилами»;

підпункт дев'ятий після слова «електропостачальника» доповнити словами та знаком «та/або агрегатора»;

підпункти 27 та 28 викласти в такій редакції:

«27) об'єднуватися (вступати) в агреговані групи шляхом укладення договору про участь в агрегованій групі або не входити до жодної агрегованої групи;

28) брати участь у ринку допоміжних послуг, надавати послуги з балансування самостійно або через агрегатора у порядку, визначеному Правилами ринку;»;

підпункт 31 викласти в такій редакції:

«31) укладати договір про участь в агрегованій групі без отримання згоди електропостачальника, який здійснює постачання електричної енергії споживачу;»;

доповнити новим підпунктом 32 такого змісту:

«32) на своєчасне та у повному обсязі отримання коштів відповідно до договору про участь в агрегованій групі;».

У зв'язку з цим підпункт 32 вважати підпунктом 33;

підпункт 29 пункту 5.5.5 викласти в такій редакції:

«29) протягом 3 робочих днів з дня укладення або розірвання договору про участь в агрегованій групі письмово (або через електронний кабінет) повідомляти про це електропостачальника, з яким укладено договір про постачання електричної енергії споживачу, із зазначенням переліку електроустановок та точок комерційного обліку включених до одиниці агрегації;».

4. У розділі VI:

1) назву доповнити словами «та агрегатора»;

2) главу 6.1 викласти в такій редакції:

«6.1. Порядок зміни електропостачальника та агрегатора за ініціативою споживача

6.1.1. Процес зміни споживачем електропостачальника або агрегатора забезпечується суб'єктами (учасниками) ринку електричної енергії та учасниками роздрібного ринку електричної енергії, які задіяні у процесах ведення та адміністрування реєстрів точок комерційного обліку, формування даних комерційного обліку та забезпечують зміну записів в реєстрах точок комерційного обліку та інформаційний обмін під час такої зміни на безоплатній основі крім випадків дострокового розірвання договору.

6.1.2. За загальною процедурою зміна електропостачальника або агрегатора за ініціативою споживача має бути завершена у строк, що не перевищує 21 календарний день з дня повідомлення таким споживачем про намір змінити електропостачальника або агрегатора.

На вимогу споживача зміна електропостачальника або агрегатора повинна бути завершена за скороченою процедурою у строк не більше 3 календарних днів за умови отримання адміністратором комерційного обліку інформації щодо погодження споживачем з попереднім та новим електропостачальниками або агрегаторами прогнозних даних про покази засоби (засобів) вимірювальної техніки на дату зміни електропостачальника або агрегатора відповідно до останнього платіжного документа (рахунка) наданого попереднім електропостачальником споживачу та/або попереднім агрегатором споживачу як учаснику агрегованої групи.

У разі організації комерційного обліку на об'єкті споживача шляхом встановлення інтелектуального лічильника та/або забезпечення зчитування фактичних показів засобу (засобів) вимірювальної техніки споживача автоматизованою системою комерційного обліку, синхронізованою з центральною інформаційно-комунікаційною системою Датахаб, зміна

електропостачальника або агрегатора за ініціативою споживача має тривати не більше однієї доби (далі – одноденна процедура).

У такому разі зміна записів у реєстрах точок комерційного обліку електропостачальників або агрегаторів здійснюється протягом однієї години робочого дня отримання адміністратором комерційного обліку запиту на зміну електропостачальника або агрегатора у порядку та терміни, визначені у пункті 6.1.7 глави 6.1 цього розділу або в інший узгоджений сторонами термін.

Днем повідомлення споживачем про намір змінити електропостачальника або агрегатора вважається дата зафіксованого звернення споживача до нового електропостачальника щодо наміру укласти з ним договір про постачання електричної енергії споживачу або до агрегатора щодо наміру укласти з ним договір про участь в агрегованій групі.

Якщо дата зміни електропостачальника та/або агрегатора за ініціативою споживача припадає на вихідний, святковий або інший неробочий день, визначений відповідно до закону, днем закінчення строку такої зміни є перший наступний за ним робочий день.

У разі, якщо під час зміни електропостачальника або агрегатора відбувається дострокове розірвання договору з електропостачальником або агрегатором споживач (крім побутового та малого непобутового) оплачує попередньому електропостачальнику або агрегатору відповідно до умов договору плату за зміну, включаючи плату за розірвання договору.

Плата за зміну попередньому електропостачальнику або агрегатору може бути оплачена новим електропостачальником або агрегатором за відповідною заявою споживача.

З метою не застосування стягнення плати за зміну попереднім електропостачальником або агрегатором споживач повинен повідомити нового електропостачальника або агрегатора про намір укласти з ним договір про постачання електричної енергії споживачу або договір про участь в агрегованій групі не пізніше ніж:

за 21 календарний день до дати закінчення терміну (строку) дії чинного договору у разі зміни за загальною процедурою;

за 3 календарні дні до дати закінчення терміну (строку) дії чинного договору у разі зміни за скороченою процедурою;

в день закінчення терміну (строку) дії чинного договору у разі зміни за одноденною процедурою.

Розмір плати за розірвання договору зазначається у комерційній пропозиції електропостачальника та договорі про участь в агрегованій групі, визначається електропостачальником / агрегатором на підставі прогнозу прямих економічних збитків електропостачальнику / агрегатору та може бути зміненим за взаємною згодою сторін або за судовим рішенням.

Якщо споживач звернувся до нового електропостачальника щодо наміру укласти з ним договір про постачання електричної енергії споживачу або до нового агрегатора щодо наміру укласти з ним договір про участь в агрегованій

групі більше ніж за 21 день до дати запланованої зміни електропостачальника або агрегатора, вказаної споживачем у повідомленні, адміністратор комерційного обліку повинен надіслати новому електропостачальнику або новому агрегатору повідомлення щодо перенесення початку процедури зміни електропостачальника, яка має розпочатись за 21 день до запланованої дати, про що новий електропостачальник або новий агрегатор повідомляє споживача протягом 2 робочих днів. У разі незгоди з перенесенням початку процедури зміни електропостачальника або агрегатора споживач надсилає новому електропостачальнику або агрегатору повідомлення про зупинку (анулювання) процедури зміни електропостачальника або агрегатора. Новий електропостачальник або агрегатор протягом одного робочого дня надсилає адміністратору комерційного обліку повідомлення про зупинку (анулювання) процедури зміни електропостачальника або агрегатора.

Активний споживач за механізмом самовиробництва здійснює зміну електропостачальника або агрегатора з першого дня календарного місяця. Договір про купівлю-продаж за механізмом самовиробництва, укладений з попереднім електропостачальником, припиняє свою дію з першого дня календарного місяця, з якого діє договір про постачання електричної енергії з новим електропостачальником. Договір про участь в агрегованій групі, укладений з попереднім агрегатором, припиняє свою дію з першого дня календарного місяця, з якого діє договір про участь в агрегованій групі з новим агрегатором.

6.1.3. У межах однієї процедури зміни електропостачальника або агрегатора споживачем відповідно до визначеного цим розділом порядку можлива зміна лише одного електропостачальника або агрегатора. При цьому споживач може ініціювати декілька процедур зміни електропостачальника або агрегатора одночасно.

У разі спільної ініціативи групи побутових споживачів, спрямованої на вибір та погодження із електропостачальником або агрегатором більш вигідних умов постачання електричної енергії або агрегації, здійснюється одночасна зміна електропостачальника або агрегатора такою групою споживачів (далі – колективна схема зміни).

Інтереси побутових споживачів, які беруть участь у колективній схемі зміни електропостачальника або агрегатора, представляє особа, відповідальна за колективну схему зміни електропостачальника або агрегатора (далі – відповідальний за зміну). Відповідальним за зміну може бути будь-яка дієздатна фізична або юридична особа, крім нового та попереднього електропостачальників або агрегаторів, оператора системи, адміністратора комерційного обліку та постачальника послуг комерційного обліку, які об'єктивно приймають участь в процедурі зміни, та пов'язаних з ними осіб.

Спільна ініціатива групи побутових споживачів оформлюється шляхом надання учасниками групи відповідальному за зміну довіреностей, посвідчених

в установленому законодавством порядку, на представництво їх інтересів під час колективної схеми зміни.

У разі досягнення згоди укласти з учасниками колективної схеми зміни електропостачальника договорів на умовах, які оприлюднені комерційні пропозиції електропостачальника не містять, відповідальному за зміну електропостачальника такими учасниками надаються копії документів відповідно до переліку, наведеного в пункті 6.1.4 цієї глави.

Відповідальному за зміну агрегатора надаються копії документів, необхідних для укладення договору про участь в агрегованій групі.

6.1.4. Повідомлення про намір укласти новий договір з новим електропостачальником надається споживачем/відповідальним за зміну у вигляді заяви-приєднання (заяв-приєднання) до договору про постачання електричної енергії споживачу на умовах оприлюдненої комерційної пропозиції електропостачальника, а якщо сторони дійшли взаємної згоди укласти договір на умовах, які оприлюднені комерційні пропозиції електропостачальника не містять, у повідомленні про намір укласти новий договір з новим електропостачальником споживач має надати новому електропостачальнику таку інформацію:

1) персональні дані (прізвище, ім'я, по батькові) споживача або уповноваженої особи або найменування компанії (для юридичної особи), а також для юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців: витяг з ЄДР, роздрукований з мережі Інтернет, або копію довідки, або копію виписки з ЄДР; для фізичних осіб: копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера або реєстраційного номера картки платника податків або номер та серія паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні або інші переконання відмовляються від прийняття ідентифікаційного номера, офіційно повідомили про це відповідні органи державної влади і мають відмітку у паспорті);

2) контактні дані (номер телефону, електронна пошта, поштова адреса для листування тощо);

3) ЄІС-код(и) площадки(ок) комерційного обліку споживача;

4) найменування чинного електропостачальника;

5) платіжний документ (рахунок) за фактично спожиту електричну енергію за попередній розрахунковий період, виставлений споживачу попереднім електропостачальником;

6) у разі зміни електропостачальника за скороченою процедурою прогнозні дані про покази засобу (засобів) вимірювальної техніки на дату зміни електропостачальника погоджені з попереднім електропостачальником;

7) інші дані, передбачені заявою-приєднанням до договору про постачання електричної енергії споживачу відповідно до цих Правил (якщо споживач обрав визначену комерційну пропозицію нового електропостачальника), інші документи, які можуть бути потрібні відповідно до обраної комерційної пропозиції;

8) згоду на обробку персональних даних та використання їх для отримання інформації щодо споживача від адміністратора комерційного обліку.

Повідомлення про намір укласти новий договір з новим електропостачальником за допомогою інформаційно-комунікаційних систем та/або засобів електронної комунікації на умовах оприлюдненої комерційної пропозиції електропостачальника надається у вигляді заповненої заяви-приєднання, підписаної з використанням електронної ідентифікації, а якщо сторони домовляються про інші умови ніж в публічному договорі, то повідомлення подається у вигляді електронного документу, скріпленого підписом споживача за допомогою інформаційно-комунікаційних систем та/або засобів електронної комунікації.

Договір про участь в агрегованій групі між споживачем та новим агрегатором укладається відповідно до глави 11.6 розділу XI цих Правил.

З метою ініціювання процедури зміни агрегатора до укладення договору про участь в агрегованій групі з новим агрегатором споживач / відповідальний за зміну надає повідомлення про намір укласти новий договір про участь в агрегованій групі обраному (новому) агрегатору у терміни зазначені в пункті 6.1.2 цієї глави.

6.1.5. Датою початку процедури зміни електропостачальника або агрегатора вважається дата отримання ними всіх необхідних даних, передбачених пунктом 6.1.4 цієї глави.

6.1.6. У разі отримання неповних даних електропостачальник або агрегатор повинен повідомити про це споживача, у тому числі за допомогою інформаційно-комунікаційних систем та/або засобів електронної комунікації, у строк, що не перевищує 3 робочих днів з дня реєстрації заяви-приєднання. Після отримання всіх необхідних даних електропостачальник або агрегатор не пізніше закінчення наступного робочого дня повинен надати споживачу підтвердження щодо початку процедури зміни електропостачальника або агрегатора та укладення з ним відповідного договору.

6.1.7. Новий електропостачальник або агрегатор протягом 3 робочих днів від дня отримання звернення від споживача про зміну електропостачальника або агрегатора за загальною процедурою, має надіслати запит до адміністратора комерційного обліку щодо зміни електропостачальника або агрегатора.

Під час колективної схеми зміни електропостачальника або агрегатора одночасно ініціюються процедури зміни за кожним з учасників колективної схеми зміни.

Запит надсилається адміністратору комерційного обліку у вигляді підписаного новим електропостачальником або агрегатором електронного документа за встановленою адміністратором комерційного обліку формою, що

містить необхідні для адміністрування процедури зміни електропостачальника або агрегатора умови договору зі споживачем:

ЕІС-код площадки(-ок) комерційного обліку, за якою(-ими) планується виконати зміну електропостачальника;

дати початку/кінця дії договору про постачання електричної енергії споживачу або договору про участь в агрегованій групі;

вид постачання або агрегації та спосіб оплати послуг з розподілу/передачі електричної енергії за договором, дані щодо ідентифікації сторони(-ін), з якою(-ими) укладений договір про надання послуг з розподілу/передачі електричної енергії за площадкою(-ами) комерційного обліку).

6.1.8. Після отримання та перевірки запиту на зміну електропостачальника або агрегатора адміністратор комерційного обліку протягом наступного робочого дня має надіслати постачальнику послуг комерційного обліку споживача відповідний запит на контрольне зняття даних комерційного обліку електричної енергії, який повинен містити:

- 1) ЕІС-код(и) площадки(ок) комерційного обліку споживача;
- 2) заплановану дату початку постачання або агрегації електричної енергії новим електропостачальником або агрегатором.

6.1.9. Адміністратор комерційного обліку не пізніше закінчення наступного робочого дня з дня отримання запиту на зміну за скороченою або одноденною процедурою електропостачальника або агрегатора, або отримання інформації від постачальника послуг комерційного обліку у разі зміни за загальною процедурою має сформулювати прогностичні обсяги споживання за точкою обліку (площадкою комерційного обліку) на заплановану дату зміни електропостачальника або агрегатора та:

- 1) перевірити інформацію про споживача та його об'єкт (об'єкти);
- 2) повідомити нового електропостачальника або агрегатора про можливість (відсутність можливості) здійснення зміни електропостачальника або агрегатора відповідно;
- 3) повідомити попереднього електропостачальника або агрегатора споживача про отримання запиту на зміну електропостачальника або агрегатора, дату запланованої зміни електропостачальника або агрегатора та прогностичні обсяги споживання на цю дату.

У разі зміни електропостачальника або агрегатора за одноденною процедурою адміністратор комерційного обліку використовує дані автоматизованих систем комерційного обліку.

6.1.10. Постачальник послуг комерційного обліку, у разі зміни електропостачальника або агрегатора за загальною процедурою, впродовж 5 календарних днів після отримання запиту від адміністратора комерційного обліку повинен:

1) сформулювати прогнозні дані про покази засобів комерційного обліку на дату зміни електропостачальника або агрегатора та повідомити їх учасникам роздрібного ринку, задіяним у зміні електропостачальника або агрегатора;

2) запланувати зняття фактичних показів засобів комерційного обліку на дату зміни електропостачальника або агрегатора.

6.1.11. У разі підтвердження можливості зміни електропостачальника або агрегатора повідомлення адміністратора комерційного обліку повинні містити:

1) до нового електропостачальника або агрегатора:
підтвердження дати зміни електропостачальника або агрегатора;
інформацію про історію споживання електричної енергії споживачем за минулі періоди;

2) до попереднього електропостачальника або агрегатора:
повідомлення про зміну електропостачальника або агрегатора та дату такої зміни;

3) до оператора системи:
повідомлення про зміну електропостачальника або агрегатора та дату такої зміни;

прогнозні обсяги споживання електричної енергії за точкою обліку на заплановану дату зміни та прогноз обсягу розподілу електричної енергії на наступний розрахунковий період.

6.1.12. У разі відсутності можливості зміни електропостачальника або агрегатора адміністратор комерційного обліку забезпечує повідомлення про це нового електропостачальника або агрегатора із зазначенням причини відмови у забезпеченні зміни електропостачальника або агрегатора, що є підставою для зупинки (анулювання) процедури зміни електропостачальника або агрегатора.

6.1.13. Адміністратор комерційного обліку забезпечує повідомлення нового та попереднього електропостачальника про відмову у забезпеченні зміни електропостачальника у разі:

1) припинення електроживлення об'єкта (об'єктів) споживача за зверненням попереднього електропостачальника та/або наявності такого звернення, надісланого в установленому порядку, на дату повідомлення споживача про намір укласти новий договір з новим електропостачальником;

2) відсутності у споживача чинного договору споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії з відповідним оператором системи за тими ЕІС-кодами точок комерційного обліку, які надані споживачем новому електропостачальнику разом з повідомленням споживача про намір укласти з ним новий договір.

Адміністратор комерційного обліку забезпечує повідомлення нового та попереднього агрегаторів про відмову у забезпеченні зміни агрегатора у разі:

- 1) невідповідності електроустановки/електроустановок споживача за технологічним призначенням інтегрованим технічним параметрам одиниці агрегації;
- 2) неспроможності агрегатора здійснювати діяльність з агрегації.

6.1.14. У випадку отримання повідомлення від адміністратора комерційного обліку про відсутність можливості зміни електропостачальника або агрегатора новий електропостачальник або агрегатор повинен повідомити про це споживача, у тому числі за допомогою інформаційно-комунікаційних систем та/або засобів електронної комунікації у випадку укладення договору за допомогою інформаційно-комунікаційних систем та/або засобів електронної комунікації, не пізніше закінчення наступного робочого дня після отримання такого повідомлення з наданням відповідного обґрунтування та рекомендацій споживачу.

6.1.15. Попередній електропостачальник або агрегатор після отримання від адміністратора комерційного обліку повідомлення про зміну електропостачальника або агрегатора повинен здійснити всі необхідні заходи у зв'язку з припиненням дії договору із споживачем на заплановану дату зміни електропостачальника або агрегатора.

До припинення дії договору про постачання електричної енергії споживачу попередній електропостачальник зобов'язаний забезпечувати постачання електричної енергії на умовах чинного договору.

До припинення дії договору про участь в агрегованій групі відносини між споживачем та агрегатором регулюються чинним договором.

6.1.16. Попередній електропостачальник не пізніше ніж за 5 календарних днів до закінчення строку дії відповідного договору має виставити споживачу платіжний документ (рахунок) відповідно до умов договору, сформований на підставі прогнозних даних комерційного обліку, наданих адміністратором комерційного обліку. Така вимога не застосовується до випадків, коли зміна електропостачальника або агрегатора здійснюється у строк, що є меншим ніж 5 днів.

6.1.17. Відсутність оплати споживачем виставлених платіжних документів (рахунків) на дату зміни електропостачальника та/або наявність спору між споживачем та попереднім електропостачальником та/або агрегатором не є підставою зупинки (анулювання) процедури зміни електропостачальника або агрегатора та для затримки у виконанні договору про постачання електричної енергії споживачу новим електропостачальником або договору про участь в агрегованій групі між споживачем та новим агрегатором.

Спори між споживачем та електропостачальником та/або агрегатором під час зміни електропостачальника та/або агрегатора, у тому числі при виконанні

колективної схеми зміни, розглядаються відповідно до Правил розгляду звернень споживачів щодо дій суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, або суб'єктів, що належать до особливої групи споживачів, затверджені постановою НКРЕКП від 02 липня 2019 року № 1333.

Спори між попереднім та новим електропостачальниками або агрегаторами, між електропостачальником та агрегатором, іншими суб'єктами господарювання – учасниками ринку, які об'єктивно присутні в процедурі зміни розглядаються відповідно до Порядку врегулювання спорів, що виникають між суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 05 лютого 2019 року № 156.

6.1.18. У визначену дату зміни електропостачальника або агрегатора постачальник послуг комерційного обліку в присутності споживача та/або оператора системи повинен зняти фактичні покази засобу (засобів) вимірювальної техніки або забезпечити їх зчитування автоматизованою системою комерційного обліку.

6.1.19. Постачальник послуг комерційного обліку має передати адміністратору комерційного обліку фактичні дані комерційного обліку на момент зміни електропостачальника або агрегатора. Упродовж одного робочого дня після зміни електропостачальника або агрегатора адміністратор комерційного обліку надсилає отримані фактичні дані попередньому та новому електропостачальникам або агрегаторам.

Зазначені дані є підставою для коригуючих взаєморозрахунків між споживачем та попереднім електропостачальником або агрегатором та початковими даними для розрахунків споживача з новим електропостачальником або агрегатором.

6.1.20. Якщо фактичні дані комерційного обліку перевищують прогнозні, споживач повинен протягом 5 днів з дати отримання остаточного платіжного документу (рахунку) здійснити платежі на користь попереднього електропостачальника.

Якщо споживачем здійснена переплата за прогнозними даними споживання, попередній електропостачальник має протягом 3 робочих днів з дня отримання заяви повернути споживачу надлишок коштів за реквізитами рахунка, вказаного споживачем у заяві.

Зазначені платежі мають бути здійснені сторонами протягом 10 днів після зміни електропостачальника.

Якщо оператор системи отримав від попереднього електропостачальника попередню оплату (авансовий платіж) за надання послуг з розподілу та/або передачі за період, в якому цей електропостачальник не здійснюватиме

постачання, то такий електропостачальник має право на повернення від оператора системи спланиваних коштів або зарахування їх в рахунок оплати по інших споживачах такого електропостачальника. Повернення здійснюється за заявою електропостачальника.

6.1.21. Якщо не пізніше ніж за 3 календарні дні до дати зміни електропостачальника або агрегатора споживач та/або новий електропостачальник або агрегатор (крім випадків укладення договору шляхом приєднання споживача до публічної комерційної пропозиції електропостачальника) виявили бажання зупинити процес зміни електропостачальника або агрегатора, споживач та/або новий електропостачальник або агрегатор повинен протягом одного робочого дня повідомити про це адміністратора комерційного обліку. Споживач надає повідомлення через нового електропостачальника або агрегатора або через діючого електропостачальника або агрегатора. Таке повідомлення є підставою для забезпечення адміністратором комерційного обліку скасування розпочатої процедури зміни електропостачальника або агрегатора. Таке звернення є підставою відмови адміністратора комерційного обліку в забезпеченні зміни електропостачальника або агрегатора.

У разі набуття новим електропостачальником статусу «Дефолтний» відповідно до Правил ринку під час реалізації процесу зміни електропостачальника адміністратор комерційного обліку забезпечує скасування розпочатої процедури зміни електропостачальника або агрегатора.

Про зупинення процесу зміни електропостачальника адміністратор комерційного обліку невідкладно повідомляє попереднього електропостачальника або агрегатора.

6.1.22. Новий електропостачальник або агрегатор на запит споживача повинен повідомляти його про етапи виконання процедури зміни електропостачальника або агрегатора. Датою початку постачання електричної енергії новим електропостачальником або датою початку участі в агрегованій групі на умовах договору з новим агрегатором та датою припинення постачання на умовах договору з попереднім електропостачальником або датою припинення участі в агрегованій групі на умовах договору з попереднім агрегатором є дата, зазначена у запиті про зміну електропостачальника або агрегатора, який належним чином надісланий новим електропостачальником або агрегатором адміністратору комерційного обліку, прийнятий та реалізований адміністратором комерційного обліку з відповідним внесенням даних щодо зміни електропостачальника або агрегатора у реєстри точок комерційного обліку.

6.1.23. Споживач має право протягом 14 календарних днів після зміни електропостачальника або агрегатора ініціювати процедуру переходу до іншого електропостачальника або агрегатора без сплати плати за зміну.

6.1.24. Анулювання процедури зміни електропостачальника або агрегатора забезпечує адміністратор комерційного обліку шляхом зміни записів у реєстрі точок комерційного обліку у порядку, визначеному Кодексом комерційного обліку.

6.1.25. Суб'єкти (учасники) ринку електричної енергії та учасники роздрібного ринку, які задіяні у процесі зміни електропостачальника або агрегатора, несуть відповідальність за завдані збитки іншим суб'єктам та споживачу в установленому порядку.».

3) доповнити новою главою 6.3 такого змісту:

«6.3. Права та обов'язки сторін задіяних у процедурі зміни споживачем електропостачальника або агрегатора

6.3.1. Споживач має право:

1) на зміну електропостачальника шляхом укладення нового договору про постачання електричної енергії споживачу / договору про постачання електричної енергії постачальником універсальних послуг з новим електропостачальником;

2) на зміну агрегатора шляхом укладення нового договору про участь в агрегованій групі з новим агрегатором;

3) брати участь у колективних схемах зміни електропостачальника або агрегатора у випадках визначених пунктом 6.1.3 глави 6.1 цього розділу;

4) зупинити процес зміни електропостачальника або агрегатора в порядку визначеному пунктом 6.1.21 глави 6.1 цього розділу.

6.3.2. Споживач зобов'язаний:

1) розрахуватись за зміну електропостачальника або агрегатора відповідно до умов укладеного договору, у тому числі оплатити плату за розірвання договору (окрім випадків, передбачених законом та цими Правилами);

2) оплатити остаточний рахунок попереднього електропостачальника або агрегатора;

3) надати постачальнику послуг комерційного обліку безперешкодний доступ до засобу (засобів) вимірювальної техніки для зняття фактичних показів;

4) протягом 3 робочих днів з дня укладення або розірвання договору про участь в агрегованій групі письмово (або через електронний кабінет) повідомити про це електропостачальника, з яким укладено договір про постачання електричної енергії споживачу, із зазначенням переліку

електроустановок та точок комерційного обліку включених до одиниці агрегації.

6.3.3. Новий електропостачальник або агрегатор має право:

- 1) отримати інформацію про фактичні покази засобу (засобів) вимірювальної техніки на об'єкті споживача на дату зміни;
- 2) отримати від адміністратора комерційного обліку інформацію про етапи виконання процедури зміни електропостачальника або агрегатора;
- 3) зупинити процес зміни електропостачальника або агрегатора в порядку визначеному пунктом 6.1.21 глави 6.1 цього розділу.

6.3.4. Новий електропостачальник або агрегатор зобов'язаний:

- 1) детально інформувати споживача про склад і якість своїх послуг до дати ініціювання процедури зміни;
- 2) інформувати споживача про всі етапи виконання процедури зміни електропостачальника або агрегатора;
- 3) не перешкоджати виконанню колективної схеми зміни.

6.3.5. Попередній електропостачальник або агрегатор має право:

- 1) відповідно до умов договору отримати від споживача плату за зміну;
- 2) отримати від адміністратора комерційного обліку інформацію про етапи виконання процедури зміни електропостачальника або агрегатора.

6.3.6. Попередній електропостачальник або агрегатор зобов'язані:

- 1) не перешкоджати виконанню процедури зміни електропостачальника або агрегатора;
- 2) своєчасно сформувати платіжні документи (рахунки) для остаточного розрахунку із споживачем;
- 3) не перешкоджати виконанню колективної схеми зміни.

6.3.7. Оператор системи має право отримати від адміністратора комерційного обліку інформацію про початок та завершення процедури зміни електропостачальника або агрегатора, прогностні обсяги споживання електричної енергії за точкою обліку на заплановану дату зміни та прогноз обсягу розподілу електричної енергії на наступний розрахунковий період.

6.3.8. Оператор системи зобов'язаний не перешкоджати процедурі зміни електропостачальника або агрегатора, у тому числі виконанню колективної схеми зміни.

6.3.9. Адміністратор комерційного обліку має право своєчасно отримувати достовірну інформацію необхідну для адміністрування процедури зміни електропостачальника або агрегатора.

6.3.10. Адміністратор комерційного обліку зобов'язаний:

- 1) забезпечити адміністрування процедури зміни електропостачальника або агрегатора;
- 2) своєчасно інформувати оператора системи, нового електропостачальника / агрегатора, попереднього електропостачальника / агрегатора про початок та завершення процедури зміни електропостачальника або агрегатора;
- 3) сприяти виконанню колективної схеми зміни.

6.3.11. Постачальник послуг комерційного обліку має право безперешкодного доступу до засобу (засобів) вимірювальної техніки на території споживача.

6.3.12. Постачальник послуг комерційного обліку зобов'язаний:

- 1) сформулювати достовірні дані комерційного обліку на дату зміни електропостачальника або агрегатора;
- 2) не перешкоджати виконанню колективної схеми зміни електропостачальника або агрегатора.».

5. У підпункті 11 пункту 9.6.1 глави 9.6 розділу IX слова «штрафних санкцій» замінити словами «сплати плати за зміну».

6. Главу 11.6 розділу XI викласти в такій редакції:

«11.6. Агрегація споживачів. Реагування попиту споживача шляхом агрегації

11.6.1. Відносини між агрегатором, у тому числі незалежним агрегатором, та іншими учасниками агрегованої групи регулюються договором про участь в агрегованій групі. Основні умови такого договору визначаються Правилами ринку, а для агрегації споживачів – цими Правилами або іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії. Агрегатор зобов'язаний надавати повну інформацію про умови договорів суб'єктам, які бажають приєднатися до агрегованої групи.

Агрегатор є стороною, відповідальною за баланс електроустановок, що входять до складу його одиниці агрегації, або передає свою відповідальність іншій стороні, відповідальній за баланс, у порядку, визначеному Правилами ринку.

11.6.2. Незалежний агрегатор не має права здійснювати діяльність з постачання електричної енергії споживачу, який входить до його агрегованої групи згідно з договором про участь в агрегованій групі, укладеним з ним або його афілійованою особою.

11.6.3. Електроустановка, призначена для виробництва та/або споживання електричної енергії, та/або установка зберігання енергії не може одночасно входити до складу більше ніж однієї одиниці агрегації. До складу одиниці агрегації не може входити електроустановка, призначена для виробництва електричної енергії, встановлена потужність якої перевищує 20 МВт.

11.6.4. Вимоги щодо комерційного обліку електроустановок, які входять до одиниці агрегації, визначаються Кодексом комерційного обліку.

Технічні вимоги до електроустановок, що входять до складу одиниці агрегації, та порядок здійснення діяльності з агрегації визначаються Правилами ринку, Кодексом системи передачі та Кодексом систем розподілу, а також іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.

11.6.5. Договір про участь в агрегованій групі укладається між агрегатором та споживачем (у тому числі активним споживачем) у письмовій формі та повинен передбачати такі основні умови:

1) предмет договору, інформація про електроустановки споживача, які включені до одиниці агрегації (призначення електроустановки – споживання та/або виробництво та/або зберігання електричної енергії; технічні характеристики обладнання; перелік точок комерційного обліку та площадок комерційного обліку споживача), вид та обсяг послуг з агрегації (управління навантаженням, реагування попиту, купівля-продаж виробленої/збереженої електричної енергії, участь у ринку допоміжних послуг та балансуєчому ринку);

2) ціна договору, порядок та алгоритм розрахунку результатів діяльності агрегованої групи та обсягів реалізованого реагування попиту споживачем через агрегатора, порядок та умови проведення розрахунків, включаючи компенсаційні виплати;

3) порядок управління одиницями агрегації, що входять до складу агрегованої групи;

4) порядок повідомлення агрегатора та виконання погодинних графіків одиниці агрегації перед агрегатором;

5) відповідальність сторін за невиконання команд реагування попиту або відхилення від узгоджених графіків;

6) права та обов'язки споживача та агрегатора;

7) порядок та умови припинення дії договору зі споживачем, електроустановки якого включено до агрегованої групи, за ініціативою споживача, у тому числі застосування штрафних санкцій (плати) за вихід електроустановки з агрегованої групи.

11.6.6. Споживач, який входить до агрегованої групи, має право купувати-продавати електричну енергію, яка зберігається із застосуванням власних установок зберігання енергії, агрегатору. Продаж електричної енергії агрегатором такому споживачу з метою її зберігання в установках зберігання енергії не вважається постачанням та не потребує ліцензії.

11.6.7. Агрегатор зобов'язаний інформувати учасників агрегованої групи щонайменше один раз за розрахунковий період про результати діяльності агрегованої групи, зокрема шляхом надання платіжного документа (рахунку).

Платіжні документи (рахунки) та платіжна інформація надається споживачам безоплатно.

На вимогу споживачів агрегатор повинен надати чітке та зрозуміле пояснення щодо способів формування (обрахування) інформації наведеної у платіжному документі (рахунку), зокрема якщо платіжні документи (рахунки) не формуються на даних фактичного споживання.

11.6.8. Платіжні документи (рахунки) та платіжна інформація, які надаються споживачу агрегатором, мають відповідати таким мінімальним вимогам:

1) бути точними, простими для розуміння, чіткими, лаконічними, зручними для споживача та викладені у спосіб, який полегшує споживачам порівняння інформації;

2) надаватися за вибором споживача у паперовій або електронній формі (через електронний кабінет, електронну пошту тощо);

3) містити деталізовану інформацію про складові розрахунку за розрахунковий період, зокрема:

перелік точок комерційного обліку (ТКО) та площадок вимірювання, щодо яких здійснювався розрахунок;

обсяг та вартість наданих послуг з агрегації та/або реагування попиту;

обсяг та вартість купленої та/або проданої електричної енергії (за наявності відповідних операцій);

розмір компенсаційних, заохочувальних або штрафних виплат;

застосовані ціни (тарифи) та алгоритм їх нарахування;

4) містити граничний строк проведення розрахунків (виплати коштів агрегатором споживачу або сплати рахунку споживачем) та наявні способи платежів;

5) містити контактні дані агрегатора (телефон, електронну адресу, адресу для листування) та інформацію про порядок подання та розгляду звернень/скарг споживачів;

6) у разі зміни предмета, умов та/або ціни договору включати інформацію про такі зміни не пізніше ніж за 21 календарний день до дати набрання ними чинності із зазначенням дати введення їх у дію.

11.6.9. Зміна агрегатора за ініціативою споживача здійснюється у порядку, визначеному розділом VI цих Правил.

Штрафні санкції (плата) за вихід електроустановки з агрегованої групи не можуть застосовуватися до побутових та малих непобутових споживачів.

11.6.10. Споживачі, які купують електричну енергію за договором постачання електричної енергії споживачу та входять до складу агрегованої групи, набувають статусу активного споживача на період дії та на умовах договору про участь в агрегованій групі. Такі споживачі не вносяться Адміністратором розрахунків до реєстру учасників ринку.

11.6.11. Реагування попиту споживача шляхом агрегації здійснюється шляхом тимчасового збільшення, зменшення або перенесення у часі його електричного навантаження за командою агрегатора у відповідь на ринкові цінові сигнали або потреби ринку.

11.6.12. Розрахунок результатів діяльності агрегованої групи та обсягів надання послуг з реагування попиту здійснюється у порядку, визначеному договором про участь в агрегованій групі відповідно до Правил ринку та нормативно-правових актів Регулятора.

11.6.13. Надання допоміжних послуг та послуг з балансування електроустановками, що входять до складу одиниці агрегації агрегованої групи, здійснюється виключно агрегатором у порядку, передбаченому Правилами ринку. Вступ споживача до агрегованої групи та передача агрегатору права на управління навантаженням (реагування попиту) чи купленої/виробленої енергії не змінюють умов діючого договору постачання електричної енергії споживачу.».
